

РОЗДІЛ III СЛОВ'ЯНСЬКІ МОВИ

УДК 811.161.2'38:070

Андрєєва Т. М.

ПЕРИФРАЗОВИЙ ПОРТРЕТ ПУБЛІЧНОЇ ПЕРСОНИ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРИ (ОЛЕГ ЛЯШКО)

У статті проаналізовані перифрази масової комунікації, що дають різнопланову характеристику лідера Радикальної партії Олега Ляшко. Досліджено їхню мотиваційну природу, проаналізовано моносемічність / полісемічність та особливості структурної організації.

Ключові слова: вторинна номінація, Інтернет-комунікація, партія, перифраз, політичний дискурс.

Андрєєва Т. М. Перифразовий портрет публічної персони в українському Інтернет-просторі (Олег Ляшко). – Стаття.

В статті проаналізовані перифрази масової комунікації, з допомогою яких здійснюється різнопланова характеристика лідера Радикальної партії Олега Ляшко. Исследована их мотивационная природа, проаналізовані моносемічність / полісемічність і особливості структурної організації.

Ключевые слова: вторичная номинация, Интернет-коммуникация, партия, перифраз, политический дискурс.

Andreeva T. M. Periphrastic portrait of the public person in the Ukrainian Internet space (Oleg Lyashko). – Article.

The article analyzes the periphrases in mass communications, which give diverse characteristics of Oleg Lyashko, the leader of the radical party. The analysis of motivations, monosemic / polysemic tendencies and peculiarities of structural organization takes place in this article.

Key words: secondary nomination, Internet communication, party, periphrasis, political discourse.

Динамічний розвиток нинішнього українського соціуму в різних сферах його діяльності детермінує появу нових напрямків наукових досліджень. Залучена до цього процесу й лінгвістика. Сьогодні відбувається становлення нової її галузі – політичної лінгвістики, яка займається вивченням різнопланової взаємодії, в яку вступають мова, мислення, комунікація, суб'єкти політичної діяльності та політичний стан суспільства, в результаті чого з'являються умови, в яких створюються оптимальні стратегії і тактики політичної діяльності [1, с. 252]. Отже, в центрі уваги опиняється політичний дискурс, під яким розуміють «сукупність мовних актів, оприявлених публічними виступами політиків, громадських діячів, публікаціями у ЗМІ, агітаційними текстами, Інтернет-комунікаціями тощо» [8, с. 86]. Одним із його різновидів виступає медійний політичний дискурс, що формується текстами, створюваними журналістами та поширюваними за допомогою сучасних ЗМІ [6; 8]. Мова сучасних ЗМІ характеризується зміною акцентів. Сьогоднішній журналіст відходить від стереотипності мислення, риторичної багатослівності, сухості викладу. Він показує творчу налаштованість, намагання вишукувати нові прийоми й форми привернення читацької уваги, втілення модально-оцінних характеристик [2, с. 34.37]. Досягається це шляхом використання різноманітних стилістичних засобів та прийомів, специфічних лінгвальних одиниць, нестандартних мовних ходів. Перед дослідником, таким чи-

ном, постає завдання проникнути до творчої лабораторії сучасного комунікатора, з'ясувати його інтенції в тому чи іншому комунікативному або номінативному кроці.

Продуктивними у цьому плані виступають такі засоби описового зображення об'єктів позамовної дійсності, як перифрази – зручні й ефективні мовні одиниці, що дають змогу влучно ілюструвати ту чи іншу ознаку зображуваного об'єкта. Природа перифразів – образне переназивання. Будучи одиницями вторинного семіозису, вони залучають до номінативних процесів найрізноманітніші сфери картини світу людства, демонструючи високий рівень інтертекстуальності [3, с. 32.38]. Призначення перифразів – це вторинна номінація відомих уже понять, які – відповідно – «мають свою назву. Суть механізму перефразування – перетворити старе, відоме на невідоме, нове, незвичне. У процесі виникнення перифраза зміст відносно зберігається, але створюється нова форма. Найчастіше перифраз – одиниця оказіональна. Він виступає описовим субституттом узуальної номіни. Така субституція спрямована на актуалізацію певної ознаки денотата, винесення її через створення образу на поверхню номінації і – відповідно – комунікації. Під час формування перифраза виділювана ознака лягає в основу формування внутрішньої форми нової номінації. Вона ніби просвітлюється, стає рельєфною шляхом образного називання» [7, с. 3].

Перифраз у ролі об'єкта лінгвістичного опрацювання – одиниця популярна. У низці робіт їх

багатоаспектно розглянуто як компоненти текстів різної стильової та мовної належності. Коло цих аспектів окреслюють: загальна теорія перифрази (А. Будєєва); контрастивна лінгвістика (Лю Хуа Жонг і Тай Тін Ты); лексикографічна практика (Т. Битева); функціональна граматика (Ю. Підпригора); стилістика (М. Булах); аналіз на матеріалі творів художньої та мемуарної літератури (Л. Грехньова, Ю. Тимченко, О. Копусь, Л. Приблуда, Л. Бойко та В. Омельченко); ономастика (І. Байдак) та ін.

У контексті мови мас-медіа перифраз досліджували: І. Медвідь (прагматичний ефект перифраз-антропонімів у заголовках ЗМІ), М. Навальна (перифрази в мові сучасної української періодики), Т. Князь (фразеологічні перифрази в тексті сучасної української публіцистики); В. Красавіна (перифраз у сучасному політичному дискурсі (на матеріалі електронних ЗМІ)); Л. Завгородня (перифраз як засіб стереотипізації соціальної інформації); Г. Євсєєва (на матеріалі українських газет 80-90 років ХХ століття); О. Ткаченко і В. Євтушенко (як елемент загострення читацького сприйняття на сторінках регіональної преси Сумщини); В. Буда (на позначення онімної лексики в мові газети «Україна молода» за 2008 рік); Т. Коваль (як яскравий і дієвий засіб досягнення експресії в журналістських матеріалах); Л. Авраменко (на матеріалі російськомовної преси України фразеологічні інновації – перифрази суспільно-політичного характеру); М. Сірівля (як експресивний засіб мови газети у семантико-прагматичному аспекті); О. Степаненко (семантичні перифрази Інтернет-медіа); М. Булах (синонімізація перифрастичних конструкцій у мас-медіа у семантичному аспекті, перифраз як засіб інтертекстуальності у мас-медіа); Н. Єсменська (текстова перифраза на матеріалі текстів масової комунікації та її функціонування у зв'язному дискурсі в сучасній французькій мові); Дз. Хриплива (виборча кампанія 2001-2002 рр. у перифразах журналу «ПШК»), Л. Підкамінна (лінгвістична та функції перифраз у сучасному публіцистичному дискурсі) тощо.

Оскільки перифрази часто використовуються для образного переназивання відомих політичних персон сучасності, в кількох попередніх публікаціях ми зробили спробу аналізу перифрастичної номінації Ю. Тимошенко і В. Януковича [3; 4; 5]. Продовжуючи розпочату роботу, перед новою статтею ставимо за мету здійснити різноплановий аналіз перифразів, що функціонують в українському Інтернет-просторі та беруть участь у формуванні образного портрета очільника Радикальної партії Олега Ляшка.

Значна частина залучених перифразів сформовані за допомогою іменника «радикал» та похідного від нього прикметника із значенням загальної відносності «радикальний». Цей факт впливає з офіційної назви громадського об'єд-

нання, яке очолює політик, – «Радикальна партія Олега Ляшка». Є два омонімічних слова «радикал» (лат. radicalis – «корінний, кореневий» від radix – «корінь»): одне позначає представника «певних політичних партій, які вимагають проведення дійових рішучих заходів, реформ, а також прихильника найдійовіших, крайніх заходів, найрезультативніших, докорінних, фундаментальних, кардинальних рішучих змін». А друге виступає назвою «математичного знака на позначення дії добування кореня (і результатів цієї дії), а також стійкої групи атомів у молекулі, яка при хімічних перетвореннях переходить без зміни з однієї сполуки й іншу» (37). Водночас аналізоване слово входить до термінологічної сполуки «вільні радикали», яку закріпили за науковим поняттям, позиціонованим як «електронейтральні, здебільшого нестійкі активні частинки, що утворюються при розпаді молекул речовини і мають одиничні електрони» (33). Світогляд і політику радикалів називають «радикалізмом». Цим же словом позначають також «обстоювання і застосування радикальних, зокрема політичних, заходів у розв'язанні питань теорії і практики» (34).

Загальновідомо, що в Україні політичні партії – це здебільшого партії лідерського типу. Характерною рисою такого типу організації є те, що її оцінка ґрунтується на симпатії чи антипатії до її керманіча, віри чи недовіри до нього. Така ситуація детермінована панівним типом політичної культури, наявної в соціумі. За такої умови партійні ідеології «починають перебирати на себе риси релігії, привносячи у політику значний компонент ірраціонального (віри)» [9].

У лідерських партіях уся діяльність «замикається» на лідера. Такого типу структури в Україні тривалий час являли собою чи не єдину форму парламентської політсили. Однак шанси лідерської партії перетворитися на мегапартію не набагато відрізняються від нуля. Це пояснюється тим, що партії іншого типу існують далі, незважаючи на те, що їхній лідер припиняє фізичне існування чи втрачає харизму. Мегапартія продовжує триматися на ідеології, роль її лідера часто формальна. У цьому сенсі навіть технічна партія має перевагу: її завжди можна перепродати комусь іншому. Що ж до лідерської політсили, то, залишившись без голови, вона закінчує своє існування [11].

У партіях лідерського типу очільник виступає обличчям «рекламної кампанії» для своєї організації. Найчастіше саме за нього (а не за положення програми) й віддають свої голоси виборці. У нашому випадку ім'я лідера навіть уведене в офіційну назву партії («Радикальна Партія Олега Ляшка»). Цьому факту допомагає епатажний образ партійного керівника. У результаті піар цієї політичної сили отримав надійне та міцне підґрунтя, на якому постав факт ототожнення Олега Ляшка з

очолованою ним партійною організацією. Згадуються крилаті рядки В. Маяковського «Партия и Ленин – близнецы-братья».

Відповідно до Статуту РПЛ її очільник має назву «Лідер Партії». В інформаційному просторі Олега Ляшка найчастіше називають «**лідер Радикальної партії**» або «**Лідер РПЛ**»: Свій виступ **лідер Радикальної партії** розпочав привітанням городян з Днем міста та 71-ою річницею визволення від фашистських загарбників (25); Навесні 2017 року НАБУ порушило справу щодо **лідера «Радикальної партії»** Олега Ляшка (36); **Лідер РПЛ** каже, що, зі свого боку, спробує повпливати на ситуацію, і залишає людям свої контакти (13). Скорочений варіант назви партії теж затверджений Статутом. Водночас незначна заміна компонентів офіційної назви перетворює її на перифрастичне найменування: **Лідер радикалів** полетів на тропічний острів разом із заступником (19).

Як відомо, мотиваційною основою для перифрастичної конструкції часто виступає виразна ознака денотата, яку автор прагне винести на поверхню такої вторинної назви. Проведені спостереження засвідчують активне використання у перифразах лексичних компонентів, що відображають деклароване Програмою РПЛ ідеологічне спрямування партійної діяльності:

1) іменник «радикал»: **Головний радикал України** мешкає в елітному селищі під Києвом (26); Далі пішли в хід не менш «гострі» слова «**великого**» **радикала**, наповнені хамством вуличної скандалістки чи п'яного хулігана (24); Цікаво, що починав **майбутній радикал** у колгоспі (14). Перифрастичності може набувати цей іменник і без поширювачів (цьому сприяє текстове оточення): Бо що б хто не сказав на захист «**радикала**», але як можна повірити в те, що він заради «захисту простих людей» приїжджав у Чернігів, ще й з Інтером, у якого найдорожчий в Україні ефірний час? (24);

2) прикметник «радикальний»: Але давайте уважніше до них прислухаємось: «**радикальний депутат** нападає на всіх, в тому числі і Президента, давно відомими фразами (24); Для підтвердження цих слів **радикальний народний депутат** навів текст свого поздоровлення: «Рома, щиро вітаю з Новим роком, хай в усьому щастить» (23).

Виявлено випадок тавтологічного використання згаданих прикметника та іменника: Найпікантіша добірка світлин – у **найрадикальнішого радикала України** Олега Ляшка. Він не тільки з вилами любить бігати, а й цілувати – все, що побачить. Корову зокрема (15). У цій конструкції завдяки повтору відбувається підсилення конотативного звучання. Сприяє цьому й синтетична форма найвищого ступеня порівняння прикметника.

Перифраз **радикал з вилами** (29) являє собою перехідне утворення до іншої (також про-

дуктивної) групи виявлених одиниць. Їхньою мотиваційною особливістю є наявність у структурі лексичного компонента «вила». Його залучено до процесів вторинного семіосису в результаті піар-ходу політтехнологів, коли Олег Ляшко почав з'являтися на передвиборчих білбордах, у публічних місцях та інформаційному просторі з вилами в руках (до речі, один з розділів Програми РПЛ має назву «Корупцію – на вила!» [10]). Символікавил для нашого соціуму красномовна: від символу тяжкої селянської праці до зброї, з якою піднімався проти утисків трудовий народ. В обох випадках наш герой позиціонується як трудівник-борець. У перифразах компонент «вила» виступає маркером «ляшковості», а інший член перифрастичної конструкції вносить оцінне значення. Воно може бути:

1) нейтральним: «**Людина з вилами**» потрапляє до нового парламенту (21); «**Людина з вилами**» першою почала чистку списків по «Закону про партійну диктатуру» (20); Скільки ж грошей у **людини з вилами**? (31); Конструктивна сесія на тлі **депутата з вилами** (17);

2) конотативним: Коли 2012-го року Радикальна партія Олега Ляшка вперше йшла на вибори, образ **дивного чоловічка з вилами**, що топче єгипетську картоплю і їсть землю на парламентській трибуні, був ще дивиною (35); **Оцей демагог і брехун з вилами** і є – обличчям нашого хворого суспільства і влади: злодіїв і бандитів... (18).

Деякі перифрази здійснюють позиціонування лідера РПЛ як борця (із однозначною вказівкою на це): Крім знахідки у пана Кузьміна, порадував ще один **борець за народне щастя**, любительвил і корів, який не втомлюється таврувати ганьбою владу (16); Правда **борця із скотиняками**: На чому любить їздити та літати «бідний» правдоруб Ляшко (28).

Ще одну групу аналізованих одиниць формують перифрази з компонентом «любитель», до якого додаються назви тих об'єктів, які використовує політик у своїх піар-акціях: **любитель корів** (22); **любительвил і корів** (16); **любитель корів івил** (18); **любительвил, корів і картоплі** (37); **любитель землі, корів, граблів** (27). Ці одиниці наділені іронічною конотацією. За цією ознакою сюди ж можна додати й перифраз «**надбоже**» **створіння**, який в антитетичному контексті значно посилює своє звучання: Щоб інші не посміли навіть мізинчиком доторкнутися до «**надбожого**» **створіння**. А ми кажемо: депутат – слуга народу... Який слуга? Він вельможа із середньовіччя (24). Таке ж звучання несе й конструкція «**бідний**» **правдоруб** (28).

Одиниці «**мисливець за сепаратистами**» та «**суддя і прокурор на передовій**» (27) висміюють піарні потуги лідера РПЛ, які він здійснював ніби в зоні АТО, позиціонуючи себе як борця із сепар-

ратистами, хоч стверджують, що то постановочні кадри.

Низка перифразів дає нашій політичній персоні негативну характеристику: Чи не найбільш ефективну протидію **нечистоплотним політичним хамам** продемонстрував у стінах Верховної Ради Адам Мартинюк: схватив горлопана Ляшка за горло і повалив його на крісло (24) А той собі це дозволяє, ще й має загадковий доступ до провідних телеканалів і газет, які планомірно «ліплять» з **розперезаного хамського депутата** «великого захисника нації» (24); Це такий собі **новий політичний гібрид комуністично-анархістичного походження** (24). Щоправда, вона не індивідуалізована, а узагальнена. Такий прийом маркує постать О. Ляшка належністю до цілого «сонму» негативних персонажів української політики, що є результатом оцінки його діяльності та поведінки творцями перифразів.

Конспірологічні нотки звучать у конструкті **«проект Львовчкіна»** (35).

Зі структурного погляду аналізовані одиниці традиційно двочленні, водночас трапляються одиниці з більшою кількістю компонентів. Деякі багаточленні перифрази мають телескопічний характер. Нанизування кількох назв формує багатоплановий мультиобраз, охоплюючи різні ознаки денотата: **любитель вил + любитель корів + любитель картоплі = любитель вил, корів і картоплі** (37).

У плані закріпленості за одним чи кількома денотатами дібрані перифрази можна поділити на дві групи: полісемічні та моносемічні. Моносемічні номінують тільки один денотат. Така номінатема має виразний індивідуалізований характер: **лідер Радикальної партії** (25); **головний радикал України** (26); **«людина з вилами»** (21); **Радикал з вилами** (29).

Полісемічні перифрази позбавлені індивідуальної закріпленості, їх можна використовувати й для позначення інших денотатів: **розперезаний хамський депутат** (24); **новий політичний гібрид комуністично-анархістичного походження** (24); **борець за народне щастя** (16); **«проект Львовчкіна»** (35).

Виявлено випадки, коли аналізовані одиниці об'єднуються в синонімічні ряди в одному контексті: Черговий тарифно-закамуфльований псевдо-Майдан збирає у центрі столиці добре відомий і знаний в українському суспільстві **«мисливець за сепаратистами»**, **«суддя і прокурор на передовій»**, **любитель землі, корів, граблів** і просто «шалунішка» – пан Ляшко (27).

Характерно, що на образ Ляшка навіть створили «перифрастичну пародію»: **«Синдромо скотиняко радикал»**. Сварку Ляшка та «Єврооптимістів» жорстко висміяли у пісні (30).

Таким чином, в українському Інтернет-просторі функціонує значна кількість різнопланових перифразів, за допомогою яких відбувається образне переназивання такої публічної персони, як Олег Ляшко.

Проаналізовані перифрази фіксують ті риси денотата, які намагається презентувати соціуму їх носій, виконуючи свою роль відповідно до прописаного політтехнологами сценарію, що передбачає відповідне позиціонування політичної персони для завоювання електоральних симпатій. У цю гру втягуються і ЗМІ, фіксуючи в перифразах меседжі піарників. Однак це відбувається більшою мірою констатаційно, хоча намагання створити яскравий виразний образ таки перетворює журналістів на партнерів таких номінативних (читай: політтехнологічних) структур. З іншого боку, серед виявлених одиниць наявні й ті, що дають об'єктивну оцінку денотата. Така народна характеристика «від джерел» (а комунікація в Інтернет-просторі є доволі розкутою) стоїть найближче до істини, тому що дається найчастіше незалежними від темників чи редакційної політики авторами, які керуються загальноприйнятими для соціуму цінностями.

Дослідження таких образно-номінативних аспектів комунікації має значну наукову перспективу, оскільки відкриває горизонти для занурення в специфіку світосприйняття членів соціуму, розуміння й оцінки ними подій, об'єктів та суб'єктів сучасного суспільного життя.

Література

1. Алексієвцев О. Історія та сучасність політичної лінгвістики / О. Алексієвцев // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2012. – Вип. 9. – С. 248–255.
2. Андреева Т.М. Актуальні події у дзеркалі мас-медійної неологізації / Т.М. Андреева // Матеріали МНТК «АВІА-2013», 28-29 квітня 2015 р. – К. : НАУ, 2013. – С. 34.37–34.40. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://avia.nau.edu.ua/doc/avia-2013/AVIA_2013_v6.pdf.
3. Андреева Т.М. Мас-медійний портрет політичного діяча у перифразах / Т.М. Андреева // Матеріали XII Міжнародної науково-технічної конференції «АВІА-2015» (Київ, 28-29 квітня 2015 р.) – С. 32.38–32.41. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://avia.nau.edu.ua/doc/avia-2015/AVIA_2015.pdf.
4. Андреева Т.М. Мас-медійні перифрази структурного типу «adj + n» на позначення четвертого Президента України / Т.М. Андреева // Матеріали XIII міжнародної науково-технічної конференції «АВІА-2017». – К. : НАУ, 2017. – С. 33.33–33.37. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://avia.nau.edu.ua/doc/avia-2017/AVIA_2017.pdf.
5. Андреева Т.М. Перифразовий портрет політичного діяча в українському інтернет-просторі / Т.М. Андреева // Одеський лінгвістичний вісник. – 2017. – №9–2. – С. 47–51. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.oljournal.in.ua/v9_2/13.pdf.
6. Божеску М.Г. Сучасні дослідження політичного дискурсу / М.Г. Божеску // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2013. – № 14 (273). – Ч. I. – С. 6–11.

7. Васильченко В.М. Засоби образного переназивання / В.М. Васильченко // Словник медійних перифразів XXI століття / уклад. : Я.В. Козачок, В.М. Васильченко, І.А. Костюк [та ін.]. – К. : НАУ, 2014. – С. 3–5.
8. Красавіна В. Перифраз у сучасному політичному дискурсі (на матеріалі електронних ЗМІ) / В. Красавіна // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах. – 2016. – № 33. – С. 86–96.
9. Політичні партії чи симулякри? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zaxid.net/politichni_partiyi_chi_simulyakri_n1256271.
10. Програма Радикальної партії Олега Ляшка. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liashko.ua/program>.
11. Які бувають партії? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://damitrianism.wordpress.com/2013/08/02/party-types/>.
12. Andreeva T. M. Nominations of the leaders of the parties in the Ukrainian media / T. M. Andreeva // PROCEEDINGS THE SEVENTH WORLD CONGRESS «AVIATION IN THE XXI-st CENTURY» («Safety in Aviation and Space Technologies»), September 19-23, 2016. – P. 7.2.18–7.2.21. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://congress.nau.edu.ua/doc/congress-2016/Congress2016.pdf>.

Джерела ілюстративного матеріалу

13. Візит Ляшка на Волинь: 3 мільйони для лікарні, ліс та прочухан прокурору. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.volynnews.com/news/policy/vizyt-liashka-na-volyn-3-milyony-dlia-likarni-lis-ta-prochukhan-prokuroru/>.
14. Все, що насправді варто знати про Олега Ляшка: резонансне розслідування. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://24tv.ua/vse_shho_naspravdi_varto_znati_pro_olega_lyashka_rezonansne_rozsliduvannya_n798881.
15. Екзотичні поцілунки Ляшка та інших політиків до Дня поцілунків. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://westnews.com.ua/ekzotichni-potsilunki-lyashka-ta-insha-nechist-dobirka-do-dnya-potsilunkiv-foto/>.
16. Золота лопата української політики. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uapress.info/uk/news/show/159552>.
17. Конструктивна сесія на тлі депутата з вилами. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.hvilya.com/blog/konstruktivna_sesija_na_tli_deputata_z_vilami/2013-06-20-984.
18. Куди нас несе потік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pravda.com.ua/articles/2017/03/17/7138442/view_comments/.
19. Лідер радикалів полетів на тропічний острів разом із заступником. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ukranews.com/ua/news/470345-lider-radykaliv-poletiv-na-tropichnyu-ostriv-razom-iz-zastupnykom>.
20. «Людина з вилами» першою почала чистку списків по «Закону про партійну диктатуру». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua-reporter.com/novosti/191019>.
21. «Людина з вилами» потрапляє до нового парламенту. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/1415190-lyudina_z_vilami_potraplyae_do_novogo_parlamentu_1767216.html.
22. Ляшко навив масток і круті авто, хоча бізнесу нібито не має. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/news/2017/03/28/7139522/>.
23. Ляшко пообіцяв дещо відірвати меру Щорса за хабарі. Тепер той попався... – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://monitor.cn.ua/ua/politics/20314>.
24. «Наїзд» від нардепа замовляли? Політичне шоу з вилами в руках й Інтером «на хвості». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zemlyaivolya.net/articles/naizd_vid_nardepa_zamovlyali_p.html.
25. Олег Ляшко: «У Москві жаби квакали, коли у Чернігові вже храми будували!» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://monitor.cn.ua/ua/politics/25555>.
26. Побачити життя Ляшка за парканом. Дрон зняв масток радикала за 15 млн грн. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://tsn.ua/politika/pobachiti-zhittya-lyashka-za-parkanom-dron-znyav-mayetok-radikala-za-15-mln-grn-922545.html>.
27. Політична корупція і проституція в центрі Києва. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dissident-ua.org/post/131748111224/>.
28. Правда борця із скотиняками: На чому любить їздити та літати «бідний» правдоруб Ляшко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://iamir.info/48813-pravda-borcja-iz-skotinjakami-na-chomu-ljubit-izditi-ta-litati-bidnij-pravdorub-ljashko>.
29. Радикал з вилами обзавівся австрійським паспортом. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zz.te.ua/radykal-z-vylamy-obzavivsy-avstrijskym-pasportom/>.
30. «Синдромо скотиняко радикал». Сварку Ляшка та «Єврооптимістів» жорстко висміяли у пісні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://espreso.tv/news/2017/01/17/svarku_lyashka_ta_quotyevrooptymistivquot_zhorstko_vysmiyaly_u_pisni.
31. Скільки ж грошей у людини з вилами? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://viche.ck.ua/item/795>.
32. Словник іншомовних слів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://slovopedia.org.ua/36/53408/246844.html>.
33. Словник української мови. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/s/radykal>.
34. Словник української мови. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/s/radykalizm>.
35. Сюрпризи від Ляшка: головний радикал України веде в Раду людей Львовчкіна, мільонерів та чиновників Януковича. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bug.org.ua/news/83-2327/>.
36. Театр Ляшка: мама, землі, нерухомість. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bihus.info/teatr-laska-zinki-zemli-neruhomist-nasi-grosi-no183>.
37. У жанрі пародії та дежавю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://detector.media/kritika/article/88395/2013-12-11-u-zhanri-parodii-ta-dezhavyu/>.